

Brussel, 3 juli 2024
(OR. en)

11601/24

PHYTOSAN 166
VETER 87
AGRI 542

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	11022/24 INIT + COR 1
Betreft:	Conclusies van de Raad over de medefinanciering door de Unie van fytosanitaire en veterinaire programma's en noodmaatregelen

De delegaties vinden in de bijlage de conclusies van de Raad over de medefinanciering door de Unie van fyto­sanitaire en veterinaire programma's en noodmaatregelen, die de Raad (Landbouw en Visserij) tijdens zijn 4037e zitting, op 24 juni 2024, heeft goedgekeurd.

**Conclusies van de Raad over de medefinanciering door de Unie van fytosanitaire en
veterinaire programma's en noodmaatregelen**

1. Het programma voor de interne markt is het financiële instrument waarmee de Unie acties in de lidstaten ondersteunt teneinde onder meer de gezondheid van dieren en planten in de Europese Unie op een hoog niveau te houden. De afgelopen jaren zijn de lidstaten geconfronteerd met een veel lager medefinancieringspercentage van de Unie voor hun veterinaire en fytosanitaire bestrijdings- en uitroeiingsprogramma's ten opzichte van de jaren voordien. Dit heeft volgens de lidstaten gevolgen gehad voor de verwezenlijking van de beleidsdoelstellingen van de Unie om de gezondheid van dieren en planten op een hoog niveau te houden.
2. In dit verband heeft het Belgische voorzitterschap zich ertoe verbonden de gevolgen van die lagere medefinanciering, in combinatie met de algemene kostenverhoging van de afgelopen jaren, te beoordelen, op basis van vragenlijsten die zijn toegezonden aan de Groep dieren en veterinaire vraagstukken (hoofden van de veterinaire diensten) en de Groep planten en fytosanitaire vraagstukken (hoofden van de fytosanitaire diensten).
3. De ontwerpconclusies van de Raad in de bijlage bij deze nota, die gebaseerd zijn op de resultaten van die vragenlijsten en de daaropvolgende besprekingen in de twee bovengenoemde groepen, kregen de steun van alle delegaties op het niveau van de groep¹.
4. Het Comité van permanente vertegenwoordigers (1e deel) wordt derhalve verzocht:
 - a) zijn instemming met de tekst van de conclusies in de bijlage bij deze nota te bevestigen,
 - b) de Raad te adviseren de conclusies in de bijlage bij deze nota goed te keuren.

¹ Vergadering van de raden/attachés (AGRI – veterinaire, fytosanitaire) van 10 juni 2024, gevolgd door een informeel overleg (doc. WK 8338/2024).

Conclusies van de Raad

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

1. BENADRUKT dat het voor de Unie essentieel is de plant- en diergezondheid op een hoog niveau te houden, gezien het belang daarvan voor de menselijke gezondheid, de voedselzekerheid en -veiligheid, de biodiversiteit en de economische welvaart van de Unie;
2. ONDERSTREEPT dat het bevorderen van de gezondheid van planten en dieren cruciaal is voor de landbouwsector en WIJST EROP dat een doeltreffend beheer van plant- en diergezondheid, onder meer via toezichts- en uitroeiingsmaatregelen, van fundamenteel belang is om de veiligheid van ingevoerde producten en van de interne markt te garanderen en de uitvoer veilig te stellen;
3. BEKLEMT OONT dat de toegenomen dreiging van plaagorganismen en dierziekten als gevolg van passagiersverkeer, de klimaatverandering en de voortdurend groeiende wereldhandel het risico op negatieve gevolgen voor de gezondheid van dieren en planten verhoogt;
4. ONDERSTREEPT dat het uitermate belangrijk is mogelijke uitbraken van plaagorganismen en dierziekten te voorkomen en vroegtijdig op te sporen, aangezien uitroeiingsmaatregelen hogere kosten met zich meebrengen, waaronder financiële kosten en kosten in verband met de gevolgen voor de menselijke gezondheid, het milieu, ecosystemen en de maatschappij, en een negatieve invloed hebben op de publieke opinie;
5. HERINNERT ERAAN dat het jaarlijkse medefinancieringspercentage van de Unie voor fytosanitaire en veterinaire programma's en noodmaatregelen voor de periode 2023-2027 met 60 % is gekort doordat de begroting die aan dergelijke programma's was toegewezen, is herbestemd om onvoorziene gezondheidscrisis het hoofd te bieden;

6. WIJST EROP dat fytosanitaire en veterinaire diensten door de beperking van de reikwijdte (in aanmerking komende plagen/ziekten) en het lagere percentage van de medefinanciering door de Unie, in combinatie met de hogere kosten, minder capaciteit hebben om doeltreffend toezicht te houden teneinde de doelstelling van voorkoming en snelle opsporing te verwezenlijken;
7. ATTENDEERT EROP dat de administratieve lasten moeten worden teruggedrongen, bijvoorbeeld als het gaat om het deel van het subsidiebedrag voor medefinanciering door de Unie dat naar het beheer van de subsidies gaat en dat door het verlaagde medefinancieringspercentage van de Unie nog onevenrediger is geworden;
8. WIJST EROP dat het cruciaal is dat de bevoegde autoriteiten over afdoende financiële en personele middelen voor de vereiste taken beschikken, rekening houdend met de verscheidenheid aan en complexiteit van de taken op het gebied van plant- en diergezondheid in een “één gezondheid”-benadering;

Plantgezondheid

9. BENADRUKT het belang van Verordening (EU) 2016/2031 betreffende beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten, die als doel heeft te voorkomen dat quarantaineorganismen en nieuwe plaagorganismen bij planten hun weg naar de EU vinden en zich hier verspreiden;
10. ONDERSTREEPT dat voorkoming en snelle opsporing van mogelijke uitbraken van plaagorganismen bij planten van het grootste belang zijn, met name met betrekking tot de prioritaire plaagorganismen die de meest ernstige economische, ecologische en maatschappelijke dreiging voor de EU-landen vormen;
11. ONDERSTREEPT DAARNAAST dat het toezicht op en het uitbraakbeheer van quarantaineorganismen bij planten een bijzondere uitdaging vormen en zeer complex zijn, omdat het over ongeveer 400 EU-quarantaineorganismen en groepen plagen gaat bij een breed scala aan plantensoorten en plantaardige producten in zeer uiteenlopende omgevingen (bossen, landbouw en stedelijke gebieden);

12. BENADRUKT dat de toepassing van de nieuwe regeling op fytosanitair gebied het aantal taken en de werklast voor de lidstaten fors heeft doen toenemen, met name wat betreft toezicht- en uitroeiingsmaatregelen;
13. STIPT AAN dat de medefinanciering door de Unie van fytosanitaire programma's en noodmaatregelen een essentieel onderdeel is van de nieuwe regeling op fytosanitair gebied en het programma voor de interne markt, en onmisbaar is om de doelstellingen daarvan te bereiken;
14. ERKENT in dit verband het belang van de uitvoering van kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeken naar plaagorganismen bij planten, met name voor prioritaire plaagorganismen, en MAAKT ZICH ERNSTIGE ZORGEN over het feit dat de gevolgen van de beperking van de reikwijdte en het lagere percentage van de medefinanciering door de Unie al voelbaar zijn en de doelstelling van snelle opsporing in gevaar kunnen brengen, en dat het moeilijker wordt om de verplichtingen na te komen die voortvloeien uit de huidige fytosanitaire wetgeving en programma's;
15. BENADRUKT dat het bevorderen van plantgezondheid ook bevorderlijk is voor de landbouwsector, aangezien het de noodzaak om nieuwe plagen of quarantaineorganismen te bestrijden, wegneemt of beperkt en landbouwers dus beter geïntegreerde gewasbescherming kunnen toepassen;

Diergezondheid

16. HERINNERT ERAAN dat het mechanisme voor de medefinanciering van veterinaire programma's en noodmaatregelen al vele jaren van toepassing is en zijn nut heeft bewezen, aangezien het is gebruikt om een aantal ziekten in meerdere lidstaten uit te roeien en de diergezondheidssituatie te verbeteren wat betreft heel wat andere ziekten;
17. ONDERSTREEPT dat het voor de EU een belangrijke doelstelling is de diergezondheid op een hoog niveau te houden, gezien de belangrijke rol ervan voor de menselijke gezondheid, via de bestrijding van zoonose, een betere voedselveiligheid en voedselzekerheid, en tevens de verminderde behoefte aan behandelingen met antimicrobiële stoffen, waardoor ook het risico op resistentie tegen antimicrobiële stoffen afneemt;

18. MERKT OP dat de beperking van de reikwijdte en het lagere percentage van de medefinanciering reeds gevolgen heeft gehad voor de verwezenlijking van een hoog niveau van diergezondheid in sommige lidstaten, aangezien de landbouwers en bevoegde autoriteiten een groter deel van de kosten moeten dragen, waardoor zij gedwongen zijn tot een herprioritering van diergezondheidsprogramma's, en ERKENT dat het vermogen van sommige lidstaten om andere ziekten dan die van de categorieën A en B te voorkomen en te bestrijden, eveneens onder druk is gezet;
19. ONDERKENT dat alle lidstaten in de toekomst een nog grotere negatieve impact op de gezondheid en het welzijn van dieren verwachten;
20. HERHAALT zijn bezorgdheid over de huidige werklast en administratieve lasten voor de lidstaten;
21. BENADRUKT MET KLEM dat het vanwege het risico van onvoldoende financiering op het niveau van de EU en de lidstaten moeilijker wordt om te voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit de huidige wetgeving en programma's op het gebied van diergezondheid, en BEKLEMTOONT dat dit kan leiden tot een verminderde uniformiteit van de diergezondheid in de EU.

HET IS OM DIE REDENEN DAT DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

22. de Europese Commissie VERZOEKT om, met inachtneming van de maxima in het meerjarige financiële kader van de Unie, na te denken over een niveau en een wijze van financiering van fytosanitaire en veterinaire programma's en noodmaatregelen die:
 - a) in verhouding staan tot de middelen die nodig zijn om de doelstellingen van de regeling voor plant- en diergezondheid te verwezenlijken;
 - b) ook voldoende flexibiliteit bieden om rekening te houden met crisissituaties als gevolg van plotse uitbraken van plaagorganismen en dierziekten;
 - c) rekening houden met de gemelde forse toename van de kosten voor personeel en laboratoriumanalysen;

23. de Europese Commissie OPROEPT te bekijken hoe het beheer van door de Unie medegefinancierde fytosanitaire en veterinaire programma's en noodmaatregelen in het kader van het programma voor de interne markt (onderdeel voedselketen) kan worden verbeterd en de administratieve lasten kunnen worden teruggedrongen, met name door:
- a) de aanvraagprocedure voor subsidies met medefinanciering door de Unie af te stemmen op de andere rapportagevereisten;
 - b) in nauwe samenwerking met de lidstaten een nauwgezet onderzoek te doen naar de informatie die nodig is in het kader van de procedure voor het aanvragen van subsidies met medefinanciering door de Unie, om het detailniveau van die informatie te verminderen en te zorgen voor een betere afstemming ervan op de praktijk;
 - c) ervoor te zorgen dat veranderingen in het systeem en potentiële wijzigingen in de begroting tijdig worden meegedeeld;
 - d) de procedure voor dit deel van de medefinanciering door de Unie te vereenvoudigen, bijvoorbeeld door het aanvraagplatform gebruiksvriendelijker te maken en volledige en eenvoudig toegankelijke richtsnoeren op te stellen, rekening houdend met het feit dat dit proces van toepassing is op rechtstreekse subsidies aan de lidstaten en niet op subsidieovereenkomsten met concurrerende ondernemingen;
24. de Europese Commissie en de lidstaten VERZOEKT onverminderd doeltreffendere en gerichtere middelen voor samenwerking tussen de lidstaten te verkennen om de maatregelen ter preventie van plaagorganismen en dierziekten doeltreffender te maken, bijvoorbeeld door een gemeenschappelijk vaccinatiebeleid voor diergezondheid uit te voeren of door de samenwerking tussen de lidstaten op het gebied van toezicht op plantgezondheid te bevorderen, en om het uitroeings- en inperkingsbeheer doeltreffender te maken.
-